

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-1

Brno 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Hlinsko – Kouty I. Oboustranně plošně retušovány hrot se čtyřmi přiloženými uštěpy (obr. 3, str. 23).
Cover Photography	Hlinsko – Kouty I. Bifacial point with four refitted flakes (Fig. 3, Pg. 23).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

TROUBSKO (OKR. BRNO-VENKOV)

„Horní louky“. ÚK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2017 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno záchranné výzkumy na pozemcích s parc. č. 1289/19, 1289/20, 1289/21, 1289/22, 1289/23, 1289/24, 1289/26, 1289/27, 1289/65, 1289/70, 1289/72, 1289/83 a 1289/84 v trati „Horní louky“ v souvislosti s výstavbou obslužné komunikace a objektů pro výrobu a podnikání (viz oddíly Neolit a Eneolit v tomto čísle).

Na dotčených pozemcích byly zaznamenány také 3 soliterně umístěné zásobní jámy s podhloubenými stěnami a plochým dnem. Pouze jedna z nich ovšem poskytla datovatelné zlomky keramických nádob, které náleží do únětické kultury.

Michal Přichystal

Resumé

Troubsko (Bez. Brno-venkov), „Horní louky“. Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Horní louky“ wurde die Siedlung der Aunjetitzer Kultur entdeckt.

UHERČICE (K. Ú. UHERČICE U HUSTOPEČÍ, OKR. BŘECLAV)

„Nad Letnou“. Starší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: v linii mezi body S-JTSK Y=- 596125 X=-1186230, Y= -596092 X= -1186196.

Od října do prosince 2017 probíhala na katastrech obcí Velké Němčice a Uherčice u Hustopečí výstavba teplovodu pro skleníky u Velkých Němčic. V rámci této liniové stavby byly na katastru obce Uherčice (traf „Nad Letnou“) zachyceny sídlištní aktivity ze starší doby bronzové.

Lokalita se nachází ve vrcholové části velmi oblého hřbetu, v nadmořské výšce 193 m, který dále stoupá směrem na jihozápad do prostoru Starých hor. V širším měřítku se lokalita nachází v prostoru mezi řekou Svratkou a jejím levobřežním přítokem Starovickým potokem. Od nejbližší vodoteče je ovšem vzdálená 750 m.

Ve výkopu 2 m širokém a 1,5 m hlubokém byly zachyceny zahlobené objekty (zásobní a kúlové jámy), které obsahovaly velmi málo početný materiál zařaditelný obecně do období starší doby bronzové. Výjimku tvořil objekt 500 kruhového půdorysu o průměru 1 m, který kromě početné keramiky, mazanice a kostí za-

hrnoval i četné schránky velevruba malířského (*Unio pictorum*).

Lokalita je známá od 90. let 20. století, kdy zde byl prováděn záchranný výzkum při pokládce VTL plynovodu Dolní Dunajovice – Uherčice. Bylo zjištěno polykulturní osídlení od neolitu, přes dobu bronzovou až po raný středověk (Vítula 1999, 464).

Richard Bíško

Literatura

Vítula, P. 1999: Uherčice (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 39 (1995–1996), 464.

Resumé

Uherčice (Uherčice u Hustopečí Cadastre, Břeclav District), “Nad Letnou”. The Early Bronze Age settlement was excavated during the archaeological rescue excavation.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ (K. Ú. JAROŠOV U UHERSKÉHO HRADIŠTĚ, OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Za humny“, „Odlučí“. Pozdní doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace středu lokality: GPS souřadnice: 49°5'13.61"S; 17°30'30.21"V; WGS 84).

V roce 2017 proběhl v souvislosti s výstavbou vozovky a zasíťování pro novou ulici rodinných domů archeologický výzkum na katastru Jarošova u Uherského Hradiště. Zkoumaná lokalita Jarošov – „Za humny“ nebo také „Odlučí“ se nachází na levém břehu řeky Moravy cca 4 km severovýchodně od centra Uherského Hradiště. Z geografického hlediska se rozprostírá na okraji nivy, která přechází ve strmé svahy stoupající až do úrovně rozlehlé terasy. Nadmořská výška zde osciluje mezi 185–187 m. Jedná se o místo přirozeně chráněné od východu až po jihozápad svahy, které lokalitu jakoby obloukovitě ohraničují. Zároveň se jedná o polohu s širokým výhledem do nivy řeky Moravy. Ta je od popisované lokality vzdálena za současného stavu 750 m. Uvedená hodnota je ovšem pochopitelně ovlivněna regulací toku, který mohl dříve meandrovat výrazně blíže k lokalitě. Dalším blízkým vodním zdrojem je říčka Březnice, která se vlévá do Moravy ve vzdálenosti jen několika set metrů. Geologické podloží lokality je tvořeno kvartérními nivními sedimenty hlinitého až jílovitého charakteru s roztroušenými štěrkovými polohami. Ve východním sousedství zkoumaného sídlištního areálu vystupují flyšové

vrstvy s vápnitými jílovcí a glaukonitickými pískovci. Zmíněné svahy, které lokalitu obklopují, jsou pak pokryty návějemí spraší a sprašových hlín.

Při záchranném archeologickém výzkumu bylo položeno na dotčené lokalitě celkem 7 sond (obr. 15). Tři z nich se nacházely na parcelách určených k zástavbě rodinnými domy. Další tři pak přímo v prostoru nově budované cesty. Poslední zjišťovací sonda byla umístěna na pozemku investora stavby, východně od nově budované ulice. Plošná exkavace v rámci cesty proběhla pouze v sondě č. 4, kde došlo k výraznému narušení archeologických situací stavbou. V případě sondy 1 a 5 byla ve výkopech pouze zdokumentována stratigrafická situace a odebrány vzorky materiálu z kulturní vrstvy. Sondy na pozemcích jednotlivých rodinných domů byly původně koncipovány jako čtverec 5 × 5 m. Vzhledem k odrytým situacím však byly rozšířeny na konečných – S2: 5 × 7 m, S3: 7 × 5 m; S6: 6 × 7 m. Ve všech provedených sondách se podařilo zachytit mocné kulturní souvrství (30–100 cm), které bylo rovněž precizně zkoumáno. Kulturní vrstva byla rozdělena na kvadranty o velikosti 50 × 50 cm a odebírána po 10 cm mocných mechanických vrstev, což umožnilo poměrně detailní sledování plošné distribuce nálezů a také dokumentaci archeologických situací v jednotlivých úrovních.

Nově objevená lokalita je silně polykulturní. Kromě nevýrazných stop osídlení z období neolitu zde byly prokázány lidské aktivity také v pozdní době laténské a raném středověku. Nejintenzivněji však byla lokalita osídlena v pozdní době bronzové a také v pozdní době halštatské (viz oddíl Doba železná). Pozdní

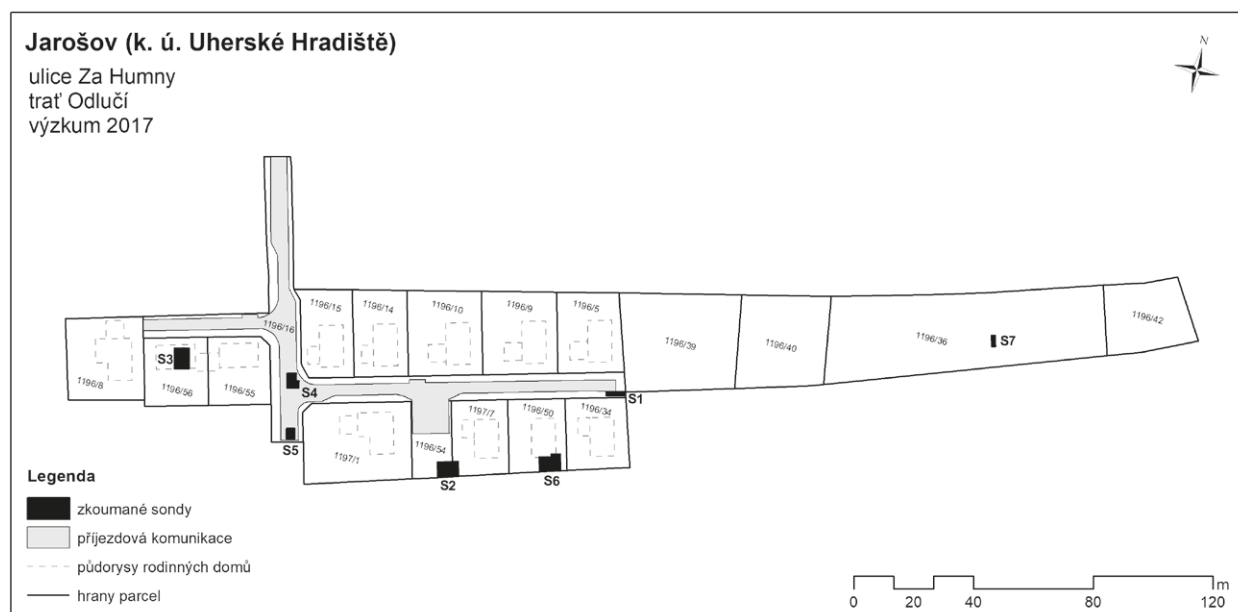
dobu bronzovou zde zastupuje vedle množství materiálu z kulturní vrstvy také několik zahluobených objektů, z nichž se podařilo blíže klasifikovat dvě obilní jámy, jednu polozemnici a jednu rozměrnější sídlištní jámu. Na lokalitě se nachází rovněž velké množství kulových a sloupových jam, které ovšem pro absenci chronologicky citlivějšího materiálu v jejich výplni není možné přesněji datovat. V archeologickém materiálu dominují nálezy zlomků keramiky. Početně jsou však zastoupeny také hrušky do oranžova vypálené mazanice a fragmenty zvířecích kostí. Nalezeno bylo i několik drobných zlomků bronzových artefaktů a bronzová jehlice.

Rozložení realizovaných sond napomohlo přiblížit také rozsah nově objevené lokality. Z rozmístění objektů a distribuce materiálu v rámci kulturní vrstvy je zřejmé, že archeologickým výzkumem bylo zachyceno sídlišťe kultury popelnicových polí o rozloze, přesahující prostor o rozměrech 300 × 100 m. Zajímavý je také fakt, že k objevu této rozlohou obrovské lokality došlo až nyní, přestože výzkumem a povrchovými sběry bylo prokázáno, že nemalá část sídlišťe se nachází pod současnou zástavbou.

Jaroslav Bartík, Tomáš Chrástek

Resumé

Uherské Hradiště (Jarošov u Uherského Hradiště Cadastre, Uherské Hradiště District), „Za humny“, „Odlučí“. Late Bronze Age. Settlement. Rescue excavation.

Obr. 15. Uherské Hradiště, „Odlučí“. Plán lokality s vyznačenou polohou jednotlivých sond. Autor J. Bartík.

Fig. 15. Uherské Hradiště, „Odlučí“. Site plan with the location of individual probes. Author J. Bartík.